

IZHAJA VSAK DAN

Izid ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe, se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe, po 5 nvd. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 koleno. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utrojlivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se upravnica ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto K 5-20, za pol leta K 3-10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik koncesij lista „Edinost“. — Tiskalnica Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 18.

Paštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Za bližajoče se ljudsko štetje dne 31. decembra 1910

ponovi podpisano „Politično društvo EDINOST“ TEČAJ za one društvene zaupnike in prijatelje, kateri bodo hoteli pomagati našemu slovenskemu ljudstvu v mestu in okolici na svetlo ali dejansko pomočjo pri izpolnitvi naznanilnic. Vsi oni, ki so dobre volje pomagati pri delu, naj se udeležijo tega tečaja, ki bo danes 16. in jutri 17. nov. 1910 zvečer od 8. ure naprej v prostorih Ciril-Metodove šole pri sv. Jakobu v ulici Giuliani. Pozivljamo vse one, ki niso imeli prilike obiskati tečaja v „Tržaškem podpor-nem in bralnem društvu“, naj se gotovo udeležijo tega tečaja.

ODBOR

Političnega društva „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

Občinske volitve v Sarajevu.

SARAJEVO 15. Včeraj so se vršile tu-kaj nove občinske volitve. Izvoljeni so bili večinoma stari občinski svetovalci. Od mohamedancev je bilo izvoljenih šest pristašev samostojne stranke in dva člana narodne organizacije, od Srbov dva člana radikalne frakcije in dva zmerne frakcije, od katolikov dva klerikalca in dva liberalca.

Bosanski deželni zbor.

SARAJEVO 14. Deželni zbor je vsprejel od vlade predloženi zakonski načrt glede mer in uteži.

Žrebanje.

DUNAJ 15. (Ogrske hipotečne srečke). Na današnjem žrebanju v Budimpešti je glavni dobiček 40.000 Kron zadela ser. 3994 šte. 64, 3000 Kron ser. 1976 šte. 66.

BUDIMPEŠTA 15. (Ogrske premijske srečke). Glavni dobiček 24.000 K je zadela ser. 2324 št. 40, 29.000 K ser. 5086 št. 19 in 10.000 K ser. 208 št. 18.

Razpust angleškega parlamenta?

LONDON 15. „Daily Chronicle“ je pooblaščen v izjavo, da je vlada sklenila takoj razpustiti parlament.

LONDON 15. Glasom uradne objave ne pride ministerski predsednik popol. v spodnjo zbornico. Parlament se takoj po sestanku odgodi.

LONDON 15. Kabinetni svet je trajal tri ure. Med posvetovanjem je kraljev tajnik lord Knollys prišel obiskat ministerskega predsednika in je ostal pri njem pol ure. — Asquith se danes popoldne poda v Sandringham.

LONDON 15. Parlament se je danes sestal na jesensko zasedanje. Vsi deli kritičnega položaja je bila zbornica v vseh delih dobro zasedana. Zakladni kancelar je izjavil, da so nastopile okoliščnosti, radi katerih je želeli, da bi zbornica ne prešla na dnevni red. Zbornica se je odgodila do četrtega.

Kolera.

BUDIMPEŠTA 15. Ministerstvu za notranje stvari so naznanili sledeče slučaje kolere: V Petroču je ena oseba obbolela, ena umrla, v Temešvaru tri osebe obbolele, v Poloni ena umrla, v Zomboru ena oseba umrla, v Alie (županija Bač-Bodrog) in v Romaneski (županija Torantal) ena oseba obbolela.

RIM 15. V zadnjih 24 urah je na kolero obbolela na Siciliji ena oseba, dve pa umrle, v pokrajini Caserta tri obbolele, dve umrle, v napolski pokrajini tri osebe obbolele.

Perzija.

LONDON 15. Kakor je „Bureau Reuter“ zvedel iz Teherana, je perzijska banka pomnila vladi 5 odstot. posojilo v znesku 1.250.000 funt. sterl. po kurzu 87 in pol. S to operacijo bi se konvertiralo sedanji konsolidirani državni dolg. Razum tega je banka posodila vladi že 100.000 tomanov. Sodi se, da se to svoto nemudoma porabi v to, da se napravi mir na jugu.

Nesreča v rudniku.

BEUTHEN (Gor. Slezija). 15. V Hohenlohevem rudniku lida se je včeraj popoldne odtrgala vrh dvigala, ko so spravljali v rove razstrelivne snovi. Ker je vdaril dvigalni koš ob steno, so razstrelivne snovi eksplodirale. Rov je bil deloma razdejan. Govori se, da je ponesrečilo 45 rudarjev.

BEUTHEN 15. Kakor je ugotovljeno, sta bila vsled eksplozije v rudniku lida, ubita dva delavca, dva pa težko ranjena, tako da težko okrevata. Več drugih delavcev je bilo lahko ranjenih.

Neurje.

REKA 15. Včeraj in danes po noči je razsajal močan južni veter, ki je napravil veliko škodo toliko v pristanišču kolikor tudi v primorju. Na pomolu Boros je bil močno poškodovan svetilnik. Neki zasidran parnik je veter odtrgal in ga gnil v morje. Le z veliko težavo so ga zopet spravili na varno. Vihar je prekopicnil sedem železniških voz, drugih deset je pa vrgel s tira. Velike množine lesa je zagnal v morje. Iz Opatije so prišla poročila, da je tudi tam napravil vihar veliko škodo.

SUHUM 15. Na Črnem morju razsaja silen vihar. Blizu — Tuapse se je prevrnila neka ladija, tri osebe so utonile.

Petrograd 15. (Petr. brz. ag.). Povodom procesa Ungern-Sternberg je bilo javljeno zvezi duminih dopisnikov, da je zastopnikom tiska prepoveden vstop v pisarno dume, ako tega ne dovoli dumini tajnik.

Tiflis 15. Kneinja Zizianov je bila v svojem dvorcu umorjena od roparjev.

Kodanj 15. Umetni slikar profesor Julij Exner je danes umrl v starosti 85 let.

Madrid 15. Znesek, ki ga bo Maroko radi vojne na Rifu plačal Španski, znaša 65 milijonov frankov s 3 odstot. obrestmi.

Tula 15. (Petr. brz. ag.). Soproga Tolstega, njen sin in Četkov so odpotovali na postajo Astapovo.

Carigrad 14. Vali iz Smirne Mahmud Muktar paša je imenovan ministrom vojne mornarice.

Slovensko ljudsko šolstvo v tržaški okolici v l. 1909-10.

Statistične podatke o obiskovanju naših ljudskih šol bi jaz nazival nekako ljudsko štetje naših bodočih sobojevnikov za slovensko stvar na teh vročih tleh. In v resnici nam ne more biti brezpomembno, koliko naraščaja se vzgojuje na naših okoliških šolah, naraščaja, ki nekoč prevzame našo dedščino, pridobljeno v hudem boju. Barometer pa, ki kaže, je-li bo kdo imel kaj dobička od vseh teh bojov, ali pa smo se zaman potegovali za pravice našega jezika, našega življa, je — večalimanj dobro obiskovanje naših slovenskih šol v okolici. Kdor količjak misli, bo priznaval, da je ta sklep logičen.

Zato hočem — kakor že vrsto let — tudi letos podati statistične podatke o naših slov. ljudskih šolah v okolici. Po pravkar priobčeni uradni statistiki se nam prikazuje splošni pregled o stanju našega okoliškega ljudskega šolstva za minulo leto 1909-10 sledeče:

Šolskih poslopjij je bilo v okolici ednajst, v katerih je bilo nameščeno deset slovenskih šol in štiri italijanske šole. Od teh so imele tri slovenske in tri italijanske ljudske šole skupno vodstvo; lani pa se je vodstvo ene teh šol (v Barkovljah) provizorično razdelilo. Upamo, da ostane ta delitev trajna ter da se sčasom izvrši tudi na ostalih dveh šolah, v Rojanu in Škedenju. Pedagogično bi bilo edino pravo! Novih slov. ljudskih šol si torej od leta 1868 sem nismo pridobili, dasi je vprašanje o slov. ljudskih šolah v Gropadi, v Padričih in pri sv. Ani pod Škedenjem, že dlje časa odprto.

Pouk se je delil skupno v 92 razredih proti 81 lanskega leta (1908-09). Prirastlo je torej 11 razredov in sicer osem italijanskim šolam in trije slovenskim. V te razrede je hodilo l. 1909-10 šolskih otrok 4962, t. j. 2482 dečkov in 2480 deklic, v slov. šole 3790 in v italijanske 1172. Povprečno prihaja torej v ital. okoliških šolah 42 otrok na razred, v slovenskih pa 59 otrok na razred, če uračunamo 64 razredov, določenih slovenskemu pouku in 28 razredov italijanskemu.

Poučevalo je na okoliških šolah 95 učnih oseb, 45 moških in 50 ženskih; skupno 7 več nego l. 1908-09.

Po notranjem ustroju štejemo med slovenskimi šolami osem petrazrednic, eno štirirazrednico in eno dvorazrednico. Italijanske šole se dele v tri petrazrednice in eno štirirazrednico, ki pa je lani (1909-10) bila skržena na trirazrednico. Od leta 1902, ko se je prva okoliška ljudska šola (v Škedenju) razširila v petrazrednico, gotovo lep napredek.

In sedaj v podrobno! Slika, ki vam je sedaj razvijem, ni nikakor razveseljiva; sicer pa je to moja tožba že par let sem, in bojim se, da mi postane kronična. Najprej suhe številke. Vpisanih je bilo: leta 1908-09 v slov. oddelke 3725, v ital. odd. 1151 otrok; l. 1909-10 v slov. odd. 3790, v ital. odd. 1172 otrok.

Naraslo je torej število šoloobiskujočih otrok v obeh oddelkih, v slovenskem za 65, v italijanskem za 21; skoro bi mislil človek, da je to sorazmerno; in vendar ni popolnoma tako, če razmišljamo sledeče razpredelke:

I. V šolah predmestja (Barkovlje, Rojan, sv. Ivan, Škedenj) je bilo vpisanih leta 1908-09 v slov. oddelke 2071, v italijanske 1151 otrok; l. 1909-10 v slov. odd. 2071, v italijanske 1172 otrok.

Slovenski oddelki torej v enem letu niso napredovali niti za enega učenca, kar je istovetno nazadovanju, italijanski pa za 21. To daja misliti!

II. V zgornji okolici je bilo razmerje sledeče: leta 1908-09 v slov. šole vpisanih otrok 1654, leta 1909-10 pa 1719 otrok.

Italijanski šol v gorenji okolici ni. Ves prirastek slov. šole obiskujočih otrok gre torej na račun zgornje okolice. To je pač žalostna perspektiva za bodočnost. Je-li se v spodnji okolici res naš življenjski umika na vsej črti? Naslednji razpredelček kaže, da ne!!

III. Vpisanih je bilo šol. otrok v: Barkovljah l. 1908-09 — 309 in l. 1909-10 — 354; v Rojanu l. 1908-09 — 529 in leta 1909-10 — 505; v Sv. Ivanu l. 1908-09 — 615 in l. 1909-10 584; v Škedenju l. 1908-09 — 618 in l. 1909-10 — 628.

Napredovali smo na ljud. šolah v Barkovljah in Škedenju, a za ravno toliko nazadovali v Rojanu in v sv. Ivanu. Ribiška vas Barkovlje in delavska vas Škedenj sta morali oddati svoj napredek slov. ljud. šol na račun Rojana in sv. Ivana, kjer je še pred kratkim časom cvetelo najsijajnejše rodoljublje. Kako to? Če v Rojanu morda res vpliva na obisk slov. šole tamošnji skupni voditelj obeh šol, ki je po prepričanju Italijan, vendar to dejstvo ne obstoja v sv. Ivanu, kjer je vodstvo slov. in ital. šole popolnoma ločeno. Nismo-li v tveh vaseh premalo delali? Ne izpodkopuje-li strankarska strast v sv. Ivanu narodno zavest? V sv. Ivanu imamo namreč slovenske liberalce in klerikalce. In o enem slednjih sem čital pred kratkim, da je on in vsa njegova družina včlanjena v klerikalno „Stražo“, kar ga pa ne moti, da svoje lastne otroke pošilja v ital. šole! Ne tako naprej, — zaboga ne!

IV. Četrti razpredel nam meče še jasnejšo luč na te razmere.

V ital. ljudske šole je bilo vpisanih šol. otrok, in sicer: v Barkovljah l. 1908-09 — 188 in l. 1909-10 pa 197; v Rojanu leta 1908-09 — 326 in l. 1909-10 pa 361; v sv. Ivanu l. 1908-09 — 267 in l. 1909-10 pa 262; v Škedenju l. 1908-09 — 370 in l. 1909-10 pa 352.

Italijanska šola je torej v Škedenju, kjer je lani (1908-09) še napredovala za 23 učenec, letos nazadovala za 18; dasi tudi slov. šola ni ravno napredovala letos v istem razmerju, kakor je bilo pričakovati po lanskem (1908-09) napredku (+ 58). Zato pa slovenska šola v Barkovljah izkazuje letos neobičajen napredek (+ 45), medtem ko je ital. ljud. šola v istem kraju v svojem napredku ostala stacionarna.

(Zvršetak pride.)

Predsednikom deželnega sodišča v Ljubljani je imenovan nemški nacijski dr. Elsner.

S tem nam je zadana od Bienenrothove vlade nova klobuta. Že pred meseci se je govorilo, da misli vlada imenovati Elsnerja, dvornega svetnika v Gradcu, za predsednika ljubljanskega deželnega sodišča na mesto g. Levičnika, ki je odšel v pokoj. A reklo se je tedaj, da si vlada kaj takega ne bo upala in glasovi o Elsnerjevem imenovanju so nekako potihnili. Sedaj pa kar naenkrat klobuta v obraz vsemu slovenskemu narodu! Ne pomaga po toči zvoniti. Čudno je samo to, da vsa naša slovenska delegacija na Dunaju, oba državnozbornska kluba, nista mogla zabraniti tega imenovanja. Res, žalostni vspehi naše razdrapane slovenske politike.

K Masarykovemu razkritju o Friedjungovem škandalu.

„Novi list“ priobčuje pismo, došlo mu je od Vlad. Vašiča, alias Milana Stefanoviča. V tem pismu naznanja Vašič, da ima v rokah vse originalna plošče onih fotografij, ki jih je Friedjung predložil dunajski sodniji! Med originalnimi „dokumenti“, ki jih ima v rokah Vašič, je tudi dokument, v katerem je Supilo obdolžen, da je dobil 6000 dinarjev od srbske vlade! Omenjeni dokumenti da je bil sestavljen na Dunaju na nemškem jeziku in preveden v Belemgradu na srbsko!

Fotografske posnetke „dokumentov“ se je pošiljalo na Dunaj Aehrenthalu in prestolonasledniku Franu Ferdinandu!

Supilo na to Vašičevo pismo ne bi bil dal dosti, ali že par dni preje, nego je prijel to pismo, je on nekaj čul o tem Vašiču. Zato je obvestil Masaryka, ki se je nahajal tedaj v Nemčiji. Dogovorila sta se, da se sestaneta dne 25. septembra ob 10. predp. v Trstu v kavarni „Oriental“. Ves dan sta se razgovarjala o tem predmetu. Supilo je dal Masaryku vse podatke in instrukcije, ki so mu bile na razpolago in dogovorjen je bil načrt za akcijo. Masaryk je odšel na Dunaj in Belgrad raziskovat in nabirati podatke.

Vspreh svojih raziskovanj je danes znan vsemu svetu.

Vendar pa se vidi iz vsega Masarykovega postopanja in iz pisave „Novega lista“, da znata Masaryk in Supilo še mnogo, česar še nista razkrila.

Značilen je molk, ki se ga opaža pri raznih nemških listih v zadevi Masarykovih razkritij. Sicer tako gostobesedna „N. Fr. Presse“ molči o vsem kakor grob, isto velja o drugih velikih dunajskih listih. Edino „Zeitung“ in „Arbeiter Zeitung“ napadeta Aehrenthala in zahtevata pojasnil.

Zato pa javlja „Vossische Zeitung“, ki ima zveze z nemškim uradom za vnanje stvari, z Dunaja, da je minister vnanjih stvari v stvari Masarykovih razkritij uvel preiskavo, ki da je ugotovila, da so vse one obdolžitve neosnovane. Stotnik Swiedehowski da ni imel nikdar srbskega učitelja za svoje otroke; zato da tudi Vašič ni mogel biti nikdar učitelj Swiedehowskemu. Čudno! Če je Aehrenthal res uvel tako preiskavo in če se je res izkazalo, da Masarykove trditve niso resnične, zakaj ni Aehrenthal naznanil tega v delegacijah, temveč naznanja to javnosti šele potem v Berlinu izhajajočega lista?!

Masaryk - Aehrenthal - Aehrenthal - Milovanović.

V srbski skupščini je staval poslanec Gerasimović na ministerskega predsednika Pašića in ministra zunanjih stvari Milovanovića interpelacijo v zadevi Masarykovih razkritij. Pašić ni hotel sploh odgovoriti, a Milovanović je odgovarjal tako, da je postavil Aehrenthala direktno na laž. Aehrenthal pravi, da je srbska vlada izrazila željo, naj ostane Forgach še nadalje v Belemgradu, Milovanović pa je po srbskem odposlancu na Dunaju, Simiću, le izjavil, da srbska vlada ni v nikaki zvezi s kampanjo, ki so jo uprizorili srbski in nekateri vnanji časopisi proti grofu Forgachu in da ona ne želi, da bi se Forgacha odpoklicalo iz Beleggrada.

Pa tudi izjava g. Milovanovića se na naša le na dobo, neposredno po aneksijski krizi. Med takrat in sedaj je pa vmes Friedjungov proces, ki je razkril vse mahinacije avstrijskega odposlaništva v Belemgradu.

Po jeziku diplomatov je torej Milovanović direktno dementiral ono, kar je rekel Aehrenthal!

Evo brzjavno poročilo o oni znameniti izjavi:

BELIGRAD 15. Minister zunanjih stvari Milovanović je danes podal v skupščini sledečo izjavo:

Na včerajšnje vprašanje posl. Gerasimovića čast mi je odgovoriti sledeče:

Izjava, ki jo je dal avstrijski minister zunanjih stvari grof Aehrenthal pred avstrijsko delegacijo, da je srbska vlada po kraljevem odposlancu na Dunaju izrazila željo, naj bi grof Forgach ostal še dalje v Belemgradu, se more po mojem spominu nanašati le na čas v minoletem letu 1909, v katerem je po končani aneksijski krizi bil razširjen v našem in inozemskem časopisju glas, da grof Forgach ne more več ostati v Belemgradu, ker je postal njegov položaj napram srbski vladi nemogoč. Dasi nisem niti takrat, niti prej kdaj g. Simiću ali kakemu drugemu našemu poslaniku pri tujih državah dal instrukcije take narave, ker bi bilo to po mojem mnenju neumestno, morem vendar trditi, da more biti, kolikor se jaz spominjam, le v tem času govor o tem, ker se je takrat vodilo kampanjo za odstranitev grofa Forgacha in takrat je prišlo do uradne ugotovitve, da srbska vlada ni s to kampanjo v nikaki zvezi.

Gospod Simić popolnoma v svojem pismu in precizira to zadevo, ko mi piše, da je res o priliki lanjskega bivanja v Belemgradu vprašal, koliko je resnice na vesteh časopisov, da srbska vlada ni zadovoljna z grofom Forgachom in da želi odstranitev istega iz Beleggrada ter dobi odgovor, da srbska vlada z ono časniško kampanjo ni v nikaki zvezi, da z grofom Forgachem ni nezadovoljna in ne izreka že-

lje, da bi se ga nadomestilo z drugim odposlancem. Ko se je gospod Simić na to vrnil na Dunaj in ko je prišel med njim in Aehrenthalom razgovor na ta predmet, je Simić avstro-ogrskemu ministru zunanjih stvari pojasnil to, kar je slišal od merodajnih oseb v Belemgradu. S tem je smatral, da je zadostil resnici in ob enem ostal v mejah običajne mednarodne uljudnosti.

Interpelant posl. Gerasimović je izjavil, da ga odgovor ministra zunanjih zadev Milovanovića ni zadovoljil, ker minister po svoji navadi ni jasno govoril. Vendar se vidi iz ministrove izjave, da se ta ne pokriva popolnoma z izjavo grofa Aehrenthala. Čudno bi bilo, da bi sama srbska vlada ne bila čutila želje srbske javnosti po odstranitvi grofa Forgacha. Govornik je izjavil, da počaka daljni razvoj zadeve, katero spravi, ako se mu bo videlo potrebno, zopet v razgovor v skupščini.

Cesar in razmere v goriškem deželnem zboru.

Pri prvem delegacijskem dnevu, ki se je vršil minolo soboto se je vršil med posl. Bugatto in cesarjem razgovor, v katerem je prišlo do razgovora tudi o razmerah v dež. zboru goriškem. Bugatto je rekel, da so razmere v deželnem zboru nenavadne, na kar je cesar rekel z nasmehom: "To je res!" Bugatto je na to pripomnil: Morda prinesejo prihodnje volitve zboljšanje, na kar je cesar rekel: Upajmo da!

Iz tega bi se dalo sklepati, da imamo pričakovati vsaki hip razpust dež. zbora in nove volitve.

Poslanec Mandić in cesar.

O priliki delegacijskega dneva, ki se je vršil minoli ponedeljek, je cesar vprašal delegata Mandića o razmerah v Istri. Mandić je rekel, da je bila slaba letina, posebno vinska letina je zelo slaba. Istra bo morala prositi za podporo v bedi. Cesar je izrekel obžalovanje, da je Istra tolikokrat prizadeta po elementarnih nezgodah.

Dnevne novice.

Marxov „Das Kapital“ v češkem jeziku. V kratkem izide v češčini glavno Marxovo delo „Das Kapital“, v katerem je Marx, ustanovitelj socialne demokracije, razvil svoje narodno-gospodarske nauke, ki so v svojem bistvu še danes podlaga socialne demokracije.

Khuen-Tomašić. Z Dunaja javljajo: Ogrski ministerski predsednik Khuen-Hedervary je bil v ponedeljek pri cesarju na avdijski in je potem konferiral s hrvatskim banom dr. Tomašićem. Od te konference je odvisno, v koliko se izpolnijo želje hrvatsko-srbske koalicije in pride-li do miru ali pa bo sabor zopet razpuščen.

Italijanski krščanski demokratje so na katoliškem kongresu, ki se je vršil te dni v Modeni, z veliko večino glasov sklenili, da bo imela njihova stranka socialen in demokratičen značaj. Papeževi pristaši, ki so temu nasprotovali, so na glasovanju ostali v manjšini.

Grški kralj hoče odstopiti. Dunajski „Tagblatt“ poroča iz Aten: Kralj Jurij je rekel nekemu poslancu, da je sklenil odstopiti, ako se reforme ne posrečijo tudi potem, ko bo izvoljena nova skupščina. Nadeja se pa, da se Venizelosu s pomočjo zbornice in naroda posreči izvršiti reforme.

Domače vesti.

Slovenski ravnatelj na goriški državni gimnaziji. — Goriški Slovenci so slednjič dobili na državni gimnaziji za ravnatelja svojega človeka v osebi g. dr. J. Tomina. Nič ni bolj naravnega nego to, da načeluje zavodu, kjer je večina dijakov slovenske narodnosti, človek, ki razume jezik te večine. Imenovanje Slovenca pa je še posebno opravičeno iz razloga, da so bili doslej ravnatelji sami Nemci, le zadnji, Simzig, je bil — Italijan! Nemci in Italijani bodo seveda zopet vpili o slavizaciji v Primorju. Če pa bi morda vlada smatrala to imenovanje za nekako kompenzacijo radi Elsnerjevega imenovanja v Ljubljani, se kruto moti.

Le v domači šoli je otrok — doma! Iz sv. Križa pri Trstu: Bil sem pri šolski maši začetkom šolskega leta. Veselil sem se teh otročičev iz naše slovenske šole, ko so v velikem številu korakali v cerkev pod vodstvom vrlih učiteljev, oziroma učiteljic. Vedrih in veselih obrazov so se vedli naj-dostojnejše, da jih je bilo res veselje gledati. — Videl sem pa tudi one iz — Legine šole. Piclo število fantičev in deklet. Mrko so gledali kakor da se sramujejo! Nekega dečka — bilo mu je kakih 12 let — sem vprašal v cerkvi, zakaj da se tako nekam odstranja in stišče žalostno v kot? In odgovoril mi je: „Sram nas je, ker moramo zahajati v laško Legino šolo!“ Jaz pa sem mu odgovoril: Tebe naj ne bo nič sram, marveč naj se sramujejo — tvoji starši!

Tu pa pravim, da v prvi vrsti naj se sramujejo svojega nekulturnega in nehumanega početja, tega zločina proti človeški civilizaciji, oni, ki z zvijačo in grožnjo, in izrabljajo siromaštvo in ljudsko bedo za grešajo najnusrneje vseh kraj — krajo človeških duš!

Slovenskim staršem pa pravim: če ste res stariši svojim otrokom po božji volji, če jim res hočete dobro, če si jih res hočete ohraniti — sebi, ne pošiljajte svojih otrok v žrelo tujincev! Slovenski otrok spada v slovensko šolo, ker le tu je res — doma, kjer se more razvijati naravno: primerno svojem rojstvu in svojemu bodočemu namenu!

Državni poslanec dr. Krek je spregovoril v uvodnem članku sobotnega „Slovenca“ zelo pametno besedo na adreso tistih, ki se tako radi veselijo, ako propade kako gospodarsko podjetje njihovega političnega nasprotnika, če tudi škoduje narodni celokupnosti. V članku „Naš molk“ pravi dr. Krek med drugim: Taki polomi pahnejo v nesrečo družine, ki so končno vendarle naše, uničijo kos slovenske lasti, ubijejo del slovenske življenske energije in gospodarske podjetnosti, zamorijo mnoge krali zdravega napredka, znatno oslabe zaupanje v združništvo. Ako so nagibi, zakaj klerikalci ne izrabljajo poloma „Agro-Merkurja“ v svojo korist, res ti, kakor jih naziva dr. Krek, potem smemo to samo pozdravljati. Ako pa molče klerikalci radi tega, ker je — kakor se govori v liberalnih krogih — pri polomu Agro-Merkurja prizadeta tudi „Združna zveza“, potem je ta molk seveda razumljiv. Naj bo že tako ali tako, dr. Krek je v omenjenem članku povedal samo to, kar smo mi vedno trdili, da namreč polom podjetja, ki je v rokah gotove politične stranke, ne škoduje samo dotični stranki, ampak tudi celokupnemu narodu in njegovi gospodarski moči. Ravno v tem pogledu sta obe slovenski stranki mnogo grešili in ne ravno najmanj stranka, kateri pripada dr. Krek. Zato nas dr. Krekovo pisanje tem bolj veseli in naj je blagovole uvaževati posebno tudi v — Gorici!

Ali zasuti, ali napraviti še en most! Prejeli smo:

Svoječasno je bilo menda sklenjeno, da se napravi novo ograjo na koncu kanala pred sv. Antona cerkvi. Mnogo se je tudi že govorilo in pisalo o zasutju zgornjega dela kanala, ali pa o napravi novega mostu iz ul. Vienna in ul. Sv. Spiridijona. Vse to in druge projekte vlačijo navadno na dan par mesecev pred — kakimi volitvami! Ko so pa volitve minile, se vsi ti lepi in koristni načrti in nameni polagajo zopet med staro šaro!

Skraini čas bi bil, da bi z ozirom na naraščajoči promet kompetentni faktorji vkrenili eno ali drugo; ali naj zasujejo kanal do imenovanih ulic, ali pa naj napravijo še en most! Se zasutjem kanala bi bilo mnogo manj stroškov in bi mesto lahko pridobilo krasen trg ali pa krasno sprehajališče. Po našem mnenju ne bi mesto nič izgubilo na svoji krasoti in tudi zgodovinski kanal bi ostal skoraj kakoršen je bil, ker so ga ob morju precej podaljšali. Naprej — patres patriae in pa ti, c. kr. vlada! Stvar je nujno potrebna.

Trg pri „rudečem mostu“ je v zjutranjih urah, ko je tam polno kmečkega ljudstva, donajajočega svoje pridelke na prodaj, v popolni temi. Branjevke in branjevci morajo, ko kupujejo, prizgati vžigalice, da si ogledujejo blago! Z ozirom na to, da branjevci plačujejo občini precejšnje pristojbine in tudi z ozirom na zdravstveno stanje je želeli, da se imenovani, kakor tudi drugi mestni trgi, kjer se trguje že pred 5 uro zjutraj, preskrbe s potrebno razsvetljavo.

Najbolje bi pa bilo, ko bi se kupovanje iz prve roke dovolilo le meščanom in to vsaj do 9—10 ure zjutraj. Celu v Bosni ne sme prekupovalc ničesar kupiti do v to določene ure. Ako se ne motim, je tudi po drugih mestih urejeno tako, da si meščanstvo, česar potrebuje, lahko nakupuje iz prve roke, naravnost od kmeta, dočim je to v Trstu izključeno, ako človek ne gre na trg že ob 5. uri zjutraj! Opazovalec.

„Slovenski Narod“ in „Slovenec“ se že prepirata, kdo je kriv Elsnerjevega imenovanja, ali liberalci ali klerikalci. In to bo trajalo sedaj najmanj mesec dni. Potem vse zopet utihne — a Elsner bo lepo sedel na predsedniškem stolcu. — Taka je naša politika!

Nagrobni spomenik Adamiču in Lunderu se ne postavi. Tozadevno prošnjo je c. kr. okrajno glavarstvo ljubljansko odbilo. Tudi klofuta!

Naši dobri prijatelji! V notici pod tem naslovom smo priobčili v sobotnem izdanju, kako zastopniki trdke Schmidt & Pellosi želijo naš jezik in našo narodnost. Povedali smo tudi, da ima ta trdka zastopstvo Kernove pivovarne. Ali nismo še povedali vsega — najhujšega. Da zastopniki kake tuje rodnosti tovarne želijo našo narodnost, že to je drzno, ako ob enem reflektirajo na slovensko klijentelo. Stokrat hujša pa je stvar, ako so isti ljudje ob enem tudi zastopniki kakega slovenskega podjetja. In to je ravno s trdko Schmidt & Pellosi, ki jima je poverjeno zastopstvo budjevo-viške pivovarne, ki rada apelira na našo javnost v imenu slovenske vzajemnosti! K temu ni možno molčati, tem manje, ker je tu v Trstu celo zastopstev tujerodnih trdrek, ki v narodnem pogledu korektno postopajo. Opozarjamo n. pr. na zastopstvo steinfeldske pivovarne, ki s slovenskimi

strankami nauljudneje in v njihovem jeziku obuje. Da, še več! Dočim zastopstvo budjevo-viške zaničuje našo narodnost, pa ima steinfeldsko zastopstvo med svojimi uradniki in delavci naše ljudi. To so dejstva, ki kriče. Kaj pomagata, da smo Slovani, če pa nismo Slovani v — dejanjih!

Smrtna kosa. Na Konkonelu je umrla včeraj gospica Ernesta Čebulc, stara 23 let. Pokojnica je bila iz znane narodne rodbine na Konkonelu in verna narodnjakinja, pevka društva „Višava“ in dobra igralka. Bodi jej blag spomin! Preostalim pa naše sožalje!

† Ravnatelj tramvaja Karol Wigny. Včeraj popoldne se je raznesla po mestu vest, da je umrl ravnatelj tramvaja Karol Wigny. Bil je že dalje časa bolehen. Trpel je na naduhi in je imel navado, da je šel večkrat na balkon, da je dobil sapo. Tako je storil tudi včeraj, a tu se je brzokone preveč nagnil in pri tem padel na dvorišče, kjer je ostal na mestu mrtvev z razbito glavo. — Pokojni ravnatelj Wigny je bil rodom Belgijec, kakor je sploh mestni tramvaj belgijsko podjetje. Star je bil 65 let in je bival že 26 let v Trstu.

Gibanje tramvajskih uslužbencev. Tramvajski uslužbenci so poslali županu spomenico, v kateri mu naznanjajo sklepe shoda, ki so ga imeli v noči od 11. do 12. t. m.

V omenjeni spomenici navajajo uslužbenci določbe pogodbe med občino in družbo, katerih se družba dosedaj ni držala. Glasom pogodbe od 16. maja 1898 mora družba vsprejemati v službo osebe italijanske narodnosti, dajati prednost onim, ki so pristojni v tržaško občino in uvesti urnik, ki ga določi mestni magistrat, kakor obrtna oblast, na način, da bo to odgovarjalo zahtevam higijene in humanitete.

Mi mislimo, da odbor uslužbencev ni citiral tri navedene določbe zato, ker občina ni nadzirala družbe, da bi ta ne jemala v službo neitalijanov. To tudi ni bilo potrebno, ker je to pač edina točka v vsej pogodbi, katere se je družba točno držala, to je, da je jemala v službo same Italijane, da-si je vlada ravno to točko sistrala. Nadejamo se torej, da je odbor citiral omenjeno točko le zato, ker ni storila napram uslužbencem svoje dolžnosti v higijenskem in humanitarnem oziru. To sklepamo tudi iz daljnega teksta memorandum, kjer se posebno povdarja to okolnost. Mislimo tudi, da uslužbenci nimajo nikakega povoda, da bi se postavljali na italijansko nacionalno šovinstiško stališče, to pa tem manje, ker jim je v njihovem boju potrebna simpatija vsega meščanstva in torej tudi slovenskega dela istega. Mi smo gibanju uslužbencev, ki so skoro izključno Italijani, stali ves čas simpatično ob strani, vidimo v tem gibanju le vprašanje — kruha! Nismo gledali v uslužbencih Italijanov, ampak le ljudi, ki jih izkorišča družba kapitalistov.

Simpatije slovenskega dela meščanstva našega mesta bodo zagotovljene uslužbencem tudi znanprej. Kajti nadejamo se, da ne bodo iz izključno strokovnega gibanja napravljali političnega gibanja, iz vprašanja kruha narodnega vprašanja! To bi bil zelo nevaran eksperiment, ki bi se maščeval v v prvi vrsti nad njimi samimi!

Radi smrti ravnatelja Wigny-ja je odbor uslužbencev sklenil, da se za sedaj odloži shod, ki bi se bil imel sestati danes zvečer, da bi končno sklenil, če se sprejme pogoje ravnateljstva, ali stopi v stavko.

Iz Sv. Križa pri Trstu. Z ozirom na včerajšnjo vest pod tem naslovom nas prosi g. Ivan Košuta iz Sv. Križa 81, blagajnik CM podružnice tam, naj pojasnimo, da je odbor Ciril-Metodove podružnice že pisal osrednjemu odboru v Ljubljano, da se uredi stvar glede nabiralnika. Odbora Kons. društva ne zadevuje v tem oziru nikaka krivda. Cirilmetodove vžigalice so na mizi tudi sedaj kakor preje.

Nemška vojna ladija v luki. Včeraj zjutraj je priplula v našo luko nemška vojna jahta „Loreley“, ki se nahaja običajno v Carigradu. Jahto spravijo v dok ladijedelnice pri sv. Marku radi potrebnih popravkov.

Opozarjamo čitatelje na poziv, glede tečaja za ljudsko štetje na prvi strani današnjega lista.

Trst — svetovna luka. Teža vkrcanega in izkrcanega blaga znaša v tonelatah v sledečih večih lukah: v Hamburgu 20,812.500, v Antverpnu 14,446.500, v Marsilji 7.130.738, v Genovi 6,258.000 v Bremenu 5.650.000, v Havru 4,095.144, v Trstu 2,803.926, v Benetkah 2,425.234, na Reki 1,614.826.

Popolen lunin mrk. Danes zvečer luna popolnoma mrkne. Pričetek mrka je ob 10 uri 4 minute 5 sek. zvečer, sreda mrka ob 1 uri 20' 9" zjutraj dne 17. t. m. Do 1 ure 46' 8" traja popolen mrk.

Ruski kružok. — Opozarjamo, da se danes od 5. do 6. ure popoldne vrši pouk iz ruščine, II. tečaj (konverzacija). Od 7. in pol do 8. ure in pol češki tečaj.

Prosimo uljudno za redno in točno obiskovanje raznih tečajev. — Novi učenci vedno dobro došli. Vpisovanje za slovensko stenografijo se vrši vsak večer ob 7. uri. —

Vsi tečaji se vršijo v Ciril-Metodovi šoli na Acquedotto 22, III.

Jubilejni koncert CM ženske podr. v Trstu, ki bo v soboto 19. t. m. vzbujajo posebno zanimanje v vseh krogih Trsta in okolice. Da se naši boljši sloji vsi vdeležijo, je že samoobsebi umevno, kajti poleg priznanih pevskih društev in gospe umetnice Costaperaria bo nekaj izrednega tudi sekstet iz „Prodane neveste“. Marsikomu bo še v spominu, ko se je ta sekstet pel menda pred kakimi 12 leti v redutni dvorani Politeama Rossetti. In to ubrano melodijo slišali bomo zopet v soboto še lepše in popolneje, kajti proizvajali bodo ta sekstet: gospa Costaperaria, g. dr. Gregorinova, g. Bartelova, g. Prunk, g. skladatelj Adamič in g. pevovodja Maškota. Ko čitamo ta imena, pač ni treba posebej priporočati številni obisk. Kajti če počaste s svojim sodelovanjem naš koncert tako odlične pevske kapacitete, tedaj bo sl. občinstvu prava naslada jih poslušati ter z malim prispevkom koristiti tudi naši šolski družbi, ki ima od dne do dne več stroškov, a v zadnjem času primeroma malo dohodkov. Cene so navadne. Vsakdo naj si torej pravočasno kupi sedež ozir. ložo.

Za veliki koncert CM. ženske podružnice, ki se vrši v soboto 19. t. m. ob 8. uri in pol zvečer v dvorani „Narodnega doma“, je sklenil odbor z ozirom na stroške ih blag namen prireditve, da opusti razpošiljanje osebnih vabil. Sedeži so od danes naprej v predprodaji pri g. ej Biček v „Nar. domu“. Cene kakor za gledališče. Vsled velikega zanimanja, ki vlada za ta koncert, priporočamo, da si preskrbi p. n. občinstvo vstopnice že preje.

Del mesta poplavljen od morja. — Vsled močnega juga in abnormalno nizkega barometričnega stanja je bilo morje včeraj jako visoko. Zvečer ob 7. uri pa je na enkrat prestopilo nabrežje in kmalu smo imeli v Trstu tako plimo, kakoršnje se tukaj že dolgo ne pamti. Nabrežja, Veliki trg, Borzni trg, trg Ponterosso in bližnje ulice so bile pod vodo, ki je bila tupatam visoka pol metra. Dasi so bile štacune večinoma že zaprte, vendar je voda napravila brzokone precej škode, ker mnogo javnih lokalov je bilo pod vodo. Polno ljudi se je zbiralo povsod in gledalo nenavaden prizor. Kdor se ni hotel sezuti in bresti vodo, se je poslužil kočije, ki so napravile sinoči dober „gšef“. Tudi drugih improviziranih vozov ni manjkalo. Okolo 8-30 je začela voda vpadati.

Vremenska poročila. Iz Bolcana 15. Vremaj je v Bolcanu močno snežilo. Po gorah divja silen snežni vihar.

Koledar in vreme. — Danes: Edmund, škof. — Jutri: Gregor šk.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 14° Cels. — Vreme včeraj: oblačno in deževno.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno s padavinami. Hladni vetrovi. Temperatura malo spremenjena. V začetku slabo potem polagano bolje.

Tržaška mala kronika.

Finančni stražnik umrl na ulici. Sinoči ob 11.45 je redar našel v ul. Stadion pred gledališčem „Fenice“ moža, ležečega na tramvajemskemu tiru. — Misli je, da mu je prišlo slabo in da se je vsled tega zgrudil na tla. Ali kmalo je opazil, da je mož mrtev. Pozvani zdravnik z rešilne postaje je konstatiral, da je mož umrl, ker se mu je vdrla kri.

Pri mrtvecu so našli hranilno knjižico, po kateri so konstatirali, da se imenuje Nikolaj Feranda, da je doma iz Pazina, rojen leta 1862 in da je finančni stražnik. (Bil je pa v civilni obleki). Vrh tega so našli pri njem poziv tuk. dež. sodišča, s katerim se ga pozivlja na avdienco radi ločitve od njegove žene. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Poskus samomora. Ivanka Corazza, stara 18 let, stanujoča v ul. Madonna del Mare št. 6, se je hotela včeraj zastrupiti z jesihoovo kislino. Spravili so jo v bolnišnico. Storila je ta obupni korak, ker se je skregala z materjo.

Cigani v Rojanu okrajeni. Tik rojanskih obokov se je vtaborila ciganska banda. V šotor cigana Stefana Sladkovića se je včeraj vtihtopil tat, ki je vkradel ciganu 600 K. Videli so, kako je tat zbežal od šotora, a ga niso mogli dohiteti. Pač redok slučaj!

Naše gledališče.

Redkokdaj sem se tako rade volje odzval vabilu, da bi napisal recenzijo o predstavi našega gledališča, kakor povodom nedeljske vprizoritve Griusove igre „Rdeči Talar“. Nudila mi je ta predstava dvojen užitek; na eni strani izborna igra na odru, harmonično zlita v zaokroženo celoto, na drugi strani kakor dokaz sugestije igre na občinstvo neka mirna vtopljenost, da mi še nikoli ni bilo tako jasno, kak napredek se je vršil v poslednjih letih v umetniški izobrazbi široke mase našega gledališkega občinstva.

Toliko izjavljamo, da popravimo krivico, ki se je zgodila g. občinskemu tajniku v Roču.

Iz Pule. Pisec teh vrstic je bil navzoč, ko je grupo novincev c. in k. vojne mornarice neki podčastnik pozival, naj oni, ki niso večji hrvaščini, izstopijo iz vrste. In glejte: ta čin se je izvršil jako po vojaški. Od kakih 30 jih je izstopilo najmanj 20. Potem jih je hrvatski izpraševal po njihovih željah. Eden njih je izjavil, da bi se rad naučil dobro hrvatski. Podčastnik odurno: „Saj znate, ko ste razumeli moje hrvatsko vprašanje“. Neki drugi novinec je izrazil isto željo, a na zopet odurno podčastniško vprašanje je odgovoril, da je z Reke, da sicer zna hrvatski, ali le dijalekt in ne čiste hrvaščine. Podčastnik, vedno v osornem, razdraženem tonu: „Če razumete, kaj vam pravim, je dovolj!“

V tem je prišel mimo neki — ako se se ne motim — korvetni kapitan. Vstavil se je, opazoval vedenje podčastnikovo in se smehljaj, videč, kako arogantno odklanja mož prošnje novincev od prvega do zadnjega. In ker se je častnik smehljaj, je postajal podčastnik še drznejši in od vseh 20 mož ni bila niti enemu uslišana njegova prošnja.

Tako se je vršil ta dogodek, a brodu, na katerem so nameščeni oni novinci, je ime „Adrija“ in je zasidran v Vargaroli. A zabeležil sem to kakor mal prispavek k govoru delegata Mandića v delegacijah povodom razprave o proračunu vojne mornarice.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila „društva za poljševanje mesta“ v Vrniku.

Trije mornarji utonili. Iz Pule poročajo: Ko se je na večer, dne 14. t. m. torpedovka št. „4“ povrnila v vojno пристanišče, so videli, da manjkajo od moštva 4 mornarji. Ker je bil mej vožnjo velik vihar na morju, jih je brzkone vihar odnesel s krova, ne da bi bil kdo opazil. To bi bile torej nesrečne žrtve težke vojaške dolžnosti.

Tujci v Opatiji. — Od 1. januarja 1910 do 9. novembra 1910 je obiskalo Opatijo 41.005 gostov; poleg tega 3.954 pasantov — skupno 45.009 oseb. Od 3. do 9. novembra t. l. je na novo došlo 266 oseb. Dne 9. t. m. je bilo navzočih 1886 oseb.

Gospodarstvo.

Paroplovna družba Austro-Amerikana je imela v mesecih od januarja do vstetega septembra 1910 dohodkov 21.296.147 kron, proti 19.047.321 leta 1909. Dohodki so se torej zvišali za 2.221.826 kron. — Družba je v istem času prevozila 1.115.913 morskih milj proti 1.133.610 v letu 1909, torej manj 17.697.

Novo govejo bolezen so zasledili v Koloradu v Ameriki, namreč bolezen nove trave. Goveda, ki požre travo nekih gotovih vrst, zbesni takoj po uživanju istih.

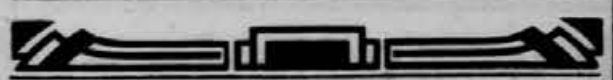
Razne vesti.

Šest strelav v glavo. Dne 9. t. m. se je v Opatiji 55-letni trgovec Dragutin Makeš iz Celja skušal ustreliti, izproživši si v glavo in prsi šest krogelj iz revolverja. Vzrok temu činu je neozdravljiva bolezen. Vendar je nade, da ostane Makeš na življenju.

Vsesokolski zlet v Zagrebu. V soboto je bil v veliki dvorani „Sokola“ v Zagrebu sestanek, na katerem je bilo sklenjeno, da se bo vršil vsesokolski zlet od 15. do 18. avgusta 1911.

Največja množina ledu. Največja skupaj držeča se ledena snov se nahaja v sredini Grönlandije, kjer se zbira in raste že tisočletja. Ledeni snov meri po najnovejšem računu 1.555.000 kvadratnih kilometrov in je v sredini debela 2400 metrov.

Žena z največjo družino. V Jacksonu v državi Kentucky v Severni Ameriki živi 87-letna Jana Moris, ki je lahko najponosnejša mati na svetu, kajti njenih potomcev je danes 518. Imela je 5 sinov in 10 hčera. Njeni otroci so jej delali vso čast, kajti njen najstarejši sin ima 10 otrok, najstarejša hči pa 15, drugi sin 14, tretji 13, druga hči 16 i. t. d. Po svojem starejšem sinu ima Jane Morris 50 pravnukov, po svoji hčeri Hani celo 76. Vsega skupaj ima danes stara Jane 128 unukov, 326 pravnukov in 49 prapravnukov.

Mali oglasi

Išče se učiteljica za slovenski jezik, 4-krat tedensko zvečer. Oferte pod „Bizo“ na Inzeratni oddelku Edinosti. 1932

Meblovana soba za 2 osebi z razgledom na ulico se odda takoj. - Belvedere 57, II. nadstropje. 1934

Gospodarsko društvo na Proseku: išče krčmarja Nastop 15. januarja 1911. Kavcija 600 kron. Pojasnila na odbor. 1932

Išče se deček - raznašalec F. Stehr, via Geppa 18, II. n. 1934

Išče se pridne čevljarke delavce, ženske in moške. - Sancio, Štednj 331. (1935)

Kuhinjske potrebščine iz aluminija in zrnati- tirane. Ugodne cene. - Umberto Cesa, Via Caserma 11, Trgovina železnin. 1864

Pristni, dober brinjevec se vdobi Lovru Šibeniku v Šiški pri Ljubljani. 1681

Oddasti se 2 meblovani sobi, če mogoče dvema prijateljem. Le a lega, razgledom na morje. Popolna čistost. Naslov pove Edinost 1913

Zaloga in delavnica F. VIDALI, Trst via S Lazzaro 22
za kožuhovalne
Prejemlje naročbe, poprave in čiščenje vsakovrstnih kožuhoval.
Shranjuje kožuhovalne z jamstvom zoper kakoršno si bodi škodo

Mlado in cvetoče,
zdravo in veselo

nemore ostati nobeno dekle in nobena gospodinja, katere se mora mučiti leta in leta v kuhinji in v gospodinjstvu pri pranju in umivanju s slabim milom. — Pri porabi

Schicht-ovega
mila

se varuje roke in doseže hitro, brez truda in napora snežno belo perilo.

..... Salvator Iglesias y Comas
Zamaški in španjski šuri
lastnega pridelka. - Tovarna v San Feliu de Guixois (Španjka).
Zaloga v Trstu, ulica Paduina št. 8, Trst.

Nova trgovina
z oljem, kisom in milom
z bogato izbero sveč vseh kakovosti
Pošilja se po pošti
franko na dom. --- **ulca Giulia št. 25.**
Za obilen obisk se priporoča G. BIAGGINI.

Stara in dobrodoča velika restavracija v bližini kolodvora južne železnice v Trstu, se proda z vso opremo. V hiši, kjer je restavracija se morda dobi tudi v najem prvo nadstropje za hotel. Restavracija je razdeljena v dva dela: salon in predvorana, kjer se dobi vino in jedi po nižjih cenah. Dvorana je pripravna za koncert. Pred restavracijo je veliki prostor za mize. Informacije daje upravitelj Inzeratnega oddelka „Edinosti“ pod št. 2117.

Kat. vd Mulej Trst, Piazza Ponterosso št. 6 Trgovina jestvin in kolnjal. Zaloga sveč, mila in čistila v prd družbe av. Ciria in Metoda. Priporoča se Ivan Bidovec. 1846

Sadnega drevja več tisoč krepko rasilih jablan, hrušk, črešenj, breskev, dobrih vrst. Bilf 30.000 zavarovano najbolje Monticole in Riparije odda p. ugodni ceni „Vinar-sko sadjarsko društvo“ v Ribenbruku. 1743

Maccari & Pross
Trst, Via Maicanton št. 9

Tkano in volneno blago
za moške v velikem izboru
po zelo ugodnih cenah.

Na zahtevo se dopošljejo uzorci gratis in franko.

Prodajalnica manufakturn. blaga
Enrico de Franceschi
Trst, ulica delle Poste št. 10
vogal ulice Valdivino)
VELIKO IZBERA bombarevine, trliža, fustanja, volnenega blaga, izdelanega moškega in ženskega perila in drobnih predmetov
po najzmernejših cenah.

Razstava: pohištva

VEDNO V ZALOGI: moderne in gosposke spalne sobe in jedilnice iz amer. orehovine, hrastovine in mahagonije; pisalne mize in obešalniki za obleke. Prodaja po konkurenčnih cenah. Via Madonna del Mare št. 6
REZBARSKA DELAVNICA.

Hotel - Restauracija
ABBZIA
TRST - ulica Geppa 20 - TRST
DANES IN VSAKI DAN
Nova dun. družba
ORPHEUM
L. Roth, najboljša humoristična pevka na Dunaju.
K. Uhl, drast. komik z novimi dovtipi. La bella Reina, subretka. M. Uhl, pevka. Du. Delfoy, originalni holandski ples. H. URBAN, kapelnik.
Vsaki večer nova burka.
VSOTOPNINA 80 VINARJEV
ZASTEK OB 8. ZVEČER.
Svetlo in temno pivo. — Dunajska kuhinja.
S spoštovanjem
JOHANN WOSCHITZ.

Rogaška kisel. Templev
Radinski vrelec.
Najboljši mineralni vodi.
— ZASTOPNIK —
Lacko Križ - Pula
WIESENREITER & Co., TRST
via Gioachino Rossini 20.

Specijal. gumij. predmetov
Elastične nogovice, kilni pasi, pasi irigatorji, sponzorji, gum. rjuhe, cevi za vino, vodo, plin OVATA. Prodaja in poprava črevljev iz gume ter gumijevih predmetov.
Higijenični predmeti
CENE ZMERNE. — CENE ZMERNE
Federico Steindler, Acquedotto 14.

Pristni dolenski
Cviček
edino v ČEŠKI GOSTILNI
v ulici Belvedere

Hotel Balkan

70 sob, električna razsvetljava, lift, kopelji.
CENE ZMERNE. J. Kögl.

Hotel Balkan